

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 29. toukokuuta 2013 (04.06)
(OR. en)**

10168/13

**FREMP 73
JAI 430
COHOM 99
JUSTCIV 139
EJUSTICE 53
SOC 386
CULT 65
DROIPEN 63**

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Pysyvien edustajien komitea
Vastaanottaja:	Neuvosto
Kom:n kertomus:	9297/13 FREMP 48 JAI 345 COHOM 78 JUSTCIV 114 EJUSTICE 40 SOC 309 CULT 50 DROIPEN 50
Ed. asiak. nro:	9944/13 FREMP 67 JAI 413 COHOM 97 JUSTCIV 128 EJUSTICE 50 SOC 348 CULT 64 DROIPEN 61
Asia:	Neuvoston päätelmät perusoikeuksista ja oikeusvaltioperiaatteesta sekä komission vuoden 2012 kertomuksesta Euroopan unionin perusoikeuskirjan soveltamisesta

I JOHDANTO

1. Perusoikeuksien suojeleminen oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvassa hallintojärjestelmässä on niiden arvojen perusperiaate, jotka sitovat Euroopan unionin jäseniä, ja keskeinen sitoumus, jonka kaikki jäsenvaltiot allekirjoittavat liittyessään EU:hun.¹

¹ Tässä yhteydessä on hyvä pitää mielessä ns. *Kööpenhaminan kriteerit*, kolme poliittista kriteeriä, jotka kaikkien uusien jäsenvaltioiden on täytettävä voidakseen liittyä EU:hun: 1) Poliittinen kriteeri: instituutioiden vakaus, joka takaa demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen, ihmisoikeudet, vähemmistöjen oikeuksien kunnioittamisen ja vähemmistöjen suojelun; 2) taloudellinen kriteeri: toimiva markkinatalous ja kyky selviytyä kilpailupaineista ja markkinavoimista unionissa; 3) yhteisön säännösten hyväksyminen: kyky vastata jäsenyyden mukanaan tuomista velvoitteista, mukaan luettuna poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteiden noudattaminen.

Nämä perusarvot otetaan huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa, jonka mukaan unioni perustuu sellaisille jakamattomille ja yleismaailmallisille arvoille kuin ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, naisten ja miesten tasa-arvo, syrjimättömyys, yhteisvastuu, oikeusvaltio sekä ihmisoikeuksien ja kansalaisvapauksien kunnioittaminen, mikä koskee kaikkia Euroopan unionin alueella eläviä henkilöitä. Nämä ovat jäsenvaltioiden yhteisiä arvoja. Ne velvoittavat jäsenvaltioita edistämään moniarvoisuutta, syrjimättömyyttä, suvaitsevaisuutta, oikeudenmukaisuutta, yhteisvastuuta sekä naisten ja miesten tasa-arvoa. Näiden arvojen kunnioittaminen ja edistäminen kuuluvat olennaisesti Euroopan unionin identiteettiin. On syytä palauttaa mieleen SEU 2 artiklan tarkka sanamuoto:

Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

2. 28. marraskuuta 2008 annetussa neuvoston puitepäätöksessä 2008/913/YOS rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin määritellään yhteinen EU:n laajuinen rikosoikeuteen perustuva lähestymistapa rasismien ja muukalaisvihan torjumiseen. Puitepäätöksen tavoitteena on varmistaa, että samanlainen törkeä käyttäytyminen säädetään rangaistavaksi kaikissa jäsenvaltioissa ja että siitä määrätään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia.
3. Unionilla on myös vahva syrjinnän vastainen lainsäädäntö, jolla kielletään suora tai välillinen syrjintä, joka perustuu sukupuoleen, sukupuoliseen suuntautumiseen tai rotuun tai etniseen alkuperään. Asiaa koskevissa direktiiveissä (esimerkiksi 29. kesäkuuta 2000 annetussa direktiivissä 2000/43/EY rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta) säädetään perustettavaksi elin tai elimiä, jonka/joiden tehtävänä on kaikkien henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun edistäminen ilman sukupuoleen, sukupuoliseen suuntautumiseen, rotuun tai etniseen alkuperään perustuvaa syrjintää.

4. Huolimatta näistä selkeistä lainsäädännöllisistä sitoumuksista Euroopassa voidaan yhä havaita huolestuttavassa määrin suvaitsemattomuuden äärimuotoja. Muistot haalistuvat ja jokaisen sukupolven on opittava uudelleen suvaitsemattomuuden ja ennakkoluulojen vaarat ja epäoikeudenmukaisuus. Tammikuussa 2013 pidetyssä epävirallisessa oikeus- ja sisäasioiden ministerien kokouksessa ministerit keskustelivat perusoikeuksia koskevasta kysymyksestä ja tarpeesta torjua suvaitsemattomuutta, rasismia, antisemitismia, muukalaisvihaa ja homofobiaa. Ministerit ottivat esille tässä keskustelussa erilaisia kysymyksiä, joita kansalaisten perusoikeuksien suojele voi herättää. Näihin kuuluvat viharikokset ja rikosoikeuteen perustuvat toimet viharikosten torjumiseksi; muukalaisviha, antisemitismi ja homofobia sosiaalisina ilmiöinä, jotka edellyttävät muita kuin lainsäädännöllisiä toimia suvaitsevaisuuden ja hyväksynnän edistämiseksi; syrjintä työelämässä sekä tavaroiden ja palvelujen tarjoamisessa; erityisesti oikeus- ja sisäasioiden alan julkisten elinten toiminnan tehokkuus; kotouttamistoimenpiteet, erityisesti kolmansien maiden kansalaisten osalta; ja yleismaailmallisten ihmisoikeuksien ja tasa-arvon edistäminen.
5. Nämä ovat avainkysymyksiä oikeus- ja sisäministerien kannalta, koska heidän keskeinen tehtävänsä on suojella henkilöiden oikeuksia ja varmistaa, että valtion instituutiot, mukaan lukien tuomioistuimet ja lainvalvontaviranomaiset, joista heillä on erityinen vastuu, mutta myös julkishallinnon laajemman järjestelmän julkiset elimet toimivat tehokkaasti ja niillä on lainsäädännöllisiä ja muita työkaluja ja resursseja, joita niiden tehokas työskentely edellyttää. On olemassa selvä yhteys yhtäältä viharikoksiin puuttumisen ja toisaalta tasa-arvon edistämisen ja syrjinnän torjumisen välillä.
6. Tammikuun 2013 kokouksessa käydyt keskustelut osoittivat, että voitaisiin harkita yksityiskohtaisemmin ajatusta luoda järjestely perusoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen suojelun tukemisen tehostamiseksi jäsenvaltioissa. Tällaisen järjestely tarjoaisi kokonaisvaltaiset puitteet näiden kysymysten tehokkaalle hoitamiselle. Se voisi kattaa parhaiden käytäntöjen jakamisen, vertailuanalyysin, tulosten objektiivisen ja syrjimättömän arvioinnin sekä asianmukaisten suositusten ja suuntaviivojen laatimisen.

7. Kokouksessa sovittiin, että komissio pohtii tätä asiaa yksityiskohtaisemmin käynnistäen myös laajemman jäsenvaltioiden hallitusten ja julkisten elinten julkisen kuulemisen, mukaan lukien kansalliset ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa käsittelevät elimet, kansalaisyhteiskunta jne., jotta yhteisten arvojen tärkeys, kaikkien henkilöiden perusoikeuksien suojeleminen Euroopassa ja oikeusvaltion rooli opittaisiin tuntemaan ja ymmärtämään paremmin, ottaen huomioon komission vuoden 2012 kertomuksen EU:n perusoikeuskirjan soveltamisesta.
8. Panoksena tähän keskusteluun puheenjohtajavaltio järjesti 9. ja 10. toukokuuta 2013 Dublinissa konferenssin tasa-arvon ja perusoikeuksien suojelusta ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisestä EU:ssa.

Konferenssissa korostettiin, että on tärkeää muistuttaa arvoista, joille unioni perustuu, ja saada ne toteutumaan kaikkein ihmisten kohdalla. Alkuperäisten sisämarkkinoiden ensisijaisena tarkoituksena oli luoda uusi Eurooppa, joka on Jean Monnet'n mukaan "välttämätön rauhan säilyttämiseksi"

9. Konferenssin puheenvuoroista ja keskusteluista kävi ilmi, ettei vielä ole päästy selvään yhteisymmärrykseen oikeusvaltion käsitteestä ja soveltamisalasta jäsenvaltioiden hallintojärjestelmissä. Tällaisen yhteisymmärryksen luominen on edellytys sille, että tulevaisuudessa voidaan kehittää tehokkaita toimenpiteitä ja mittausjärjestelmiä tällä alalla. Määrittelyä koskevan kysymyksen osalta eri akateemisten ja oikeudellisten käsitysten olennaiset erot koskevat sitä, missä määrin oikeusvaltion käsite olisi ymmärrettävä "suppeasti", muodollisesti tai "laajasti", aineellisesti. Muodollinen käsite koskee yksinomaan menettelyihin liittyviä ominaisuuksia, kuten sitä, että lain pitäisi olla ennakoiva, yleinen ja varma, valtion instituutioiden toimivallan olisi oltava rajoitettu ja julkisten elinten toiminnan olisi oltava muodollisesti lainmukaista. Tämä määritelmä mahdollistaa, että tunnustetaan oikeusvaltioiksi myös maat, jotka eivät ole demokratioita eivätkä tunnusta yksilön oikeuksia. Aineellinen määritelmä korostaa lain sisältöä eikä vain sen muotoa ja koskee myös kansalaisten oikeuksia ja suojelua käytännössä ja olennaisena tuloksena. Se on erottamaton osa demokratiaa, perusoikeuksien kunnioittamista ja tasa-arvoista kohtelua. Puheenjohtajavaltio katsoo, että tämä toinen, aineellinen määritelmä liittyy SEU 2 artiklaan ja on ohjannut unionin historiallista tehtävää.
10. Konferenssin keskustelut osoittavat, että tätä alaa koskevan työn edistämiseksi ei riitä, että oikeusvaltioperiaate ja perusoikeuksien suojelu tarkoittaisi pelkästään laajan tasa-arvon edistämistä ja vihan ja syrjinnän torjumista koskevan lainsäädännön tehokkaampaa ja johdonmukaisempaa täytäntöönpanoa koko unionissa, vaan syrjinnän ja viharikosten esiintymisen minimoimiseksi niiden synty lähteellä on myös löydettävä tehokkaita tapoja saada kansalaiset ja julkiset elimet paremmin sisäistämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon keskeiset arvot koko unionissa.
11. On tärkeää rakentaa yhteisymmärrys siitä, mitä olisi tehtävä järjestelmällisesti perusoikeuksien suojelemiseksi jopa vakavan talouskriisin aikana ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden valtiosääntöperinteitä.

12. Asiaa koskeva välttämätön keskustelu on käytävä kuullen monia sidosryhmiä, kuten jäsenvaltioita, kansallisia tasa-arvoelimiä, kansallisia ihmisoikeuselimiä ja kansalaisyhteiskuntaa. Yhteistyöhön perustuvalla lähestymistavalla voitaisiin lisätä sisäisesti unionin legitimitettiä käsitellen kansalaisia koskevia todella tärkeitä kysymyksiä. Se lisäisi myös unionin uskottavuutta sen ulkosuhteissa.
13. Konferenssi kannatti ajatusta käynnistää keskustelut mahdollisista lähestymistavoista, jotka kaikki jäsenvaltiot voisivat hyväksyä ja joilla voisi olla todella myönteinen vaikutus tavallisten kansalaisten elämään keskipitkällä aikavälillä.
14. Perusoikeusvirasto jatkaa keskustelua asiantuntijaseminaarissa, joka pidetään 7. kesäkuuta 2013 oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevien indikaattoreiden kehittämisestä.
15. Euroopan neuvostolla on erityinen rooli edistettäessä yhteisten normien luomista ihmisoikeuksien alalla ja vahvistettaessa Euroopan ihmisoikeussopimuksella ja muilla asiaa koskevilla sopimuksilla perustettujen valvontamekanismien tehokkuutta. Samanaikaisesti Euroopan neuvostolla on tärkeä rooli koordinoitaessa ja kehitettäessä synergiaa muiden samalla alalla työskentelevien kansallisten ja kansainvälisten organisaatioiden tai elinten – YK:n, Etyjin ja Euroopan unionin, myös sen perusoikeusviraston – kanssa.

16. Tarkasteltaessa, miten Euroopan unioni voi suojella perusoikeuksia ja edistää oikeusvaltioperiaatteen toteutumista vastuualueellaan, on käsiteltävä kahta tärkeää näkökohtaa. Ensiksikin on varmistettava päällekkäisyyden välttäminen ja synergian luominen Euroopan neuvoston työn kanssa kaikissa lähestymistavoissa, jotka EU saattaa omaksua näihin kysymyksiin. Toiseksi on nähtävä se todellinen arvo, jonka Euroopan unionin yhteistyöhön perustuva järjestelmällinen menetelmä käsitellä sen kohtaamia kysymyksiä tarjoaa Euroopan neuvostolle ja muille kansainvälisille elimille niiden työssä edistää yleismaailmallisia ihmisoikeuksia koskevia arvoja.
17. Puheenjohtajavaltio muistuttaa valtuuskuntia siitä, että Tanskan, Suomen, Saksan ja Alankomaiden ulkoministerit lähettivät komission puheenjohtajalle kirjeen, jossa esitettiin tarve kehittää uusia ja tehokkaampia järjestelyjä perusarvojen suojelemiseksi jäsenvaltioissa. Asiasta keskusteltiin yleisten asioiden neuvostossa 22. huhtikuuta 2013. Kirjeessä kehoitettiin painottamaan enemmän oikeusvaltioperiaatteen yleisen kunnioittamisen edistämistä jäsenvaltioissa. Kyseiset neljä ulkoministeriä huomauttivat myös sen tärkeydestä, että varmistetaan johdonmukaisuus EU:n toiminnan sisäisen ja ulkoisen ulottuvuuden välillä ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia koskevissa asioissa, kuten ulkosuhdehallinto on korostanut, painottaen sitä, että unionin on kunnioitettava yhteisiä arvojamme käytännössä, koska tämä pohjimmiltaan muovaa Euroopan imagoa ja uskottavuutta koko maailmassa.
18. Puheenjohtajavaltio on myös tyytyväinen siihen, että Euroopan parlamentti on kiinnittänyt huomiota rasismiin, muukalaisvihan, homofobian ja viharikosten torjuntaan. 14. maaliskuuta 2013 annetussa parlamentin päätöslauselmassa vaaditaan kokonaisvaltaista strategiaa viharikosten, ennakkoluuloihin perustuvan väkivallan ja syrjinnän torjumiseksi ja toimien vahvistamista eurooppalaisella ja kansallisella tasolla tältä osin, erityisesti mitä tulee tietojen keruun parantamiseen, uhrien tukemiseen ja uhrien kannustamiseen tapauksista ilmoittamiseen. Parlamentti myös toistaa vaatimuksensa, että on luotava vahvemmat puitteet homo-, bi- ja transseksuaalisten henkilöiden suojelulle ja pantava paremmin täytäntöön romanien integroitumista koskevat kansalliset strategiat.

19. Komission aloite esittää oikeusalan tulostaulu² on mielenkiintoinen ja tervetullut lisä keskusteluun. Siinä korostetaan myös niiden oikeuslaitoksen elinten taloudellista merkitystä, jotka toimivat tehokkaasti kansalaisten ja yritysten oikeuksien suojelemiseksi.
20. Tämän osalta puheenjohtajavaltio korostaa kaksivaiheisen prosessin tärkeyttä. Tämä keskustelun ja tietoisuuden lisäämisen prosessi on erittäin tärkeä ennen erityisten mallien tai erityisten lähestymistapojen kehittämistä ja esittelemistä. Tähän kuulemismenettelyyn olisi varattava riittävästi aikaa, jotta voidaan muodostaa yhteisymmärrys niiden ongelmien selkeästä määrittelystä, joita me pyrimme käsittelemään, ja mahdollisista ratkaisuista, mukaan lukien EU-tason toiminnan arvo. Yleisesti ottaen keskusteluissa on tullut tähän mennessä esiin kaksi laaja-alaista ja yhteenkuuluvaa aihetta: a) instituutioiden tehokkaan toiminnan tärkeys oikeus- ja sisäasioiden alalla ja b) kaikkien henkilöiden perusoikeuksien suojeleminen, mukaan lukien taloudelliset vapaudet, yhteisenä arvona.
21. Tämä prosessi, jossa tehdään yhteistyötä jäsenvaltioiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa ja ollaan vuoropuhelussa kansalaisten kanssa näistä aiheista, voisi olla hyvin hedelmällinen. Tämän keskustelun ydinkysymyksiä on tietenkin pohdittava huolellisesti, ja kaikki sovitut aloitteet olisi muotoiltava varovaisesti ja kunnioittaen jäsenvaltioiden erilaisia oikeusperinteitä sekä toimivallan jakoa unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä.
22. Perusoikeuksien, kansalaisoikeuksien ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden työryhmä tarkasteli päätelmäehdotusta kokouksissaan 14. ja 23. toukokuuta 2013. Pysyvien edustajien komitea antoi 28. toukokuuta 2013 hyväksyntänsä päätelmille tehden vähäisiä muutoksia 4 ja 9 kohtaan.

² 8201/13 JAI 255 POLGEN 42 FREMP 37 COHOM 55 COMPET 189 CONSOM 60 DRS 63 EJUSTICE 26 ENV 274 FISC 67 MAP 25 MI 263

III PÄÄTELMÄT

23. Edellä esitetyn perusteella neuvostoa pyydetään hyväksymään tämän ilmoituksen liitteessä olevat päätelmät.

EHDOTUS: NEUVOSTON PÄÄTELMÄT,

annettu 6. kesäkuuta 2013,

perusoikeuksista ja oikeusvaltioperiaatteesta sekä komission vuoden 2012 kertomuksesta

Euroopan unionin perusoikeuskirjan soveltamisesta

KOROSTAEN, että SEU 2 artiklan mukaan unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina; nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo,

PALAUTTAEN tässä yhteydessä MIELIIN neuvoston 25. helmikuuta 2011 antamat päätelmät Euroopan unionin neuvoston roolista Euroopan unionin perusoikeuskirjan tehokkaan täytäntöönpanon varmistamisessa³, sen 23. toukokuuta 2011 antamat päätelmät neuvoston toimista ja aloitteista Euroopan unionin perusoikeuskirjan panemiseksi täytäntöön⁴ sekä suuntaviivat menettelyvaiheista perusoikeuksien kunnioittamisen tarkistamiseksi neuvoston valmisteluelimissä⁵,

OTTAEN HUOMIOON unionin lainsäädännön rasismien, muukalaisvihan ja syrjinnän torjunnan alalla ja SITOUTUEN koko voimassa olevan lainsäädännön täytäntöönpanoon,

PALAUTTAEN MIELIIN oikeus- ja sisäasioiden ministerien tammikuussa 2013 pidetyssä epävirallisessa kokouksessa käydyt keskustelut perusoikeuksista ja tarpeesta torjua suvaitsemattomuutta, rasismia, antisemitismia, muukalaisvihaa ja homofobiaa panemalla koko nykyinen lainsäädäntö täytäntöön ja mahdollisesti luomalla kokonaisvaltaiset puitteet perusoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen suojelun tukemisen tehostamiseksi jäsenvaltioissa,

KOROSTAEN, että vastavuoroinen tunnustaminen ja luottamus jäsenvaltioiden kesken on tärkeää oikeuslaitoksen elinten väliselle tehokkaalle yhteistyölle,

³ 6387/11 FREMP 13 JAI 101 COHOM 44 JUSTCIV 19 JURINFO 5

⁴ 10139/1/11 FREMP 53 JAI 318 COHOM 131 JUSTCIV 128 JURINFO 30

⁵ 10140/11 FREMP 54 JAI 319 COHOM 132 JURINFO 31 JUSTCIV 129

PANNEN MERKILLE neljän jäsenvaltion ulkoministerien kirjeen, jossa esitettiin komission puheenjohtajalle tarve kehittää uusi ja tehokkaampi menetelmä perusarvojen turvaamiseksi tavoitteena oikeusvaltioperiaatteen yleisen kunnioittamisen edistämisen painottaminen kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden valtiosääntöperinteitä, ja ottaen huomioon yleisten asioiden neuvostossa 22. huhtikuuta 2013 asiasta esitetyt puheenvuorot,

ARVOSTAEN Euroopan neuvoston keskeistä roolia ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisessä ja kehittämisessä ja KOROSTAEN, että on tärkeää luoda samalla synergiaa ja välttää päällekkäistä työtä Euroopan neuvoston kanssa,

OTTAEN HUOMIOON puheenjohtajavaltion 9. ja 10. toukokuuta 2013 Dublinissa järjestämän konferenssin tasa-arvon ja perusoikeuksien suojelusta sekä oikeusvaltioperiaatteen edistämisestä EU:ssa,

TODETEN TYYTYVÄISENÄ Euroopan unionin perusoikeusviraston tärkeän roolin perusoikeuksiin liittyvän asiantuntemuksen ja riippumattoman arvioinnin tarjoamisessa tätä alaa koskevan toimeksiantonsa mukaisesti,

neuvosto hyväksyy seuraavat päätelmät:

a) Perusoikeuskirja

1. Neuvosto on tarkastellut komission vuoden 2012 kertomusta EU:n perusoikeuskirjan soveltamisesta ja pitää perusoikeuskirjan asianmukaista soveltamista ensisijaisena tavoitteena. Perusoikeuskirja on Euroopan unionin perusoikeuksien suojelujärjestelmän keskeinen osa ja sitoo EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita, kun ne soveltavat EU:n lainsäädäntöä.
2. Neuvosto painottaa sen tärkeyttä, että EU:n toimielimet ja elimet sekä jäsenvaltiot noudattavat täysin perusoikeuskirjaa soveltaessaan EU:n lainsäädäntöä.

3. Neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että Euroopan unionin tuomioistuimien sekä kansalliset tuomioistuimet soveltavat järjestelmällisesti perusoikeuskirjaa. Perusoikeuskirjan selvästi lisääntynyt soveltaminen kansallisissa tuomioistuimissa kuvastaa perusoikeuskirjan merkitystä unionin lainsäädännön soveltamisessa ja korostaa perusoikeuskirjan asianmukaista huomioonottamista saatettaessa unionin lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä. Neuvosto pitää tärkeänä seurata oikeuskäytännön kehitystä ja panee merkille perusoikeusviraston työn ajan tasalla olevien tietojen julkaisemiseksi säännöllisesti tämän osalta.
4. Neuvosto suhtautuu myönteisesti keskustelujen jatkamiseen perusoikeuskirjasta ja sen soveltamisesta ja uudistaa sitoumuksensa käydä vuosittain keskustelu perusoikeuskirjan soveltamista koskevasta komission vuosikertomuksesta, objektiivisten tietojen ja kaikkien jäsenvaltioiden yhdenvertaisen kohtelun perusteella. Olisi tehostettava toimia, jotta voidaan panna täytäntöön aiempiin päätelmiin ja suuntaviivoihin sisältyvät periaatteet ja työmenetelmät, joiden tarkoituksena on varmistaa käytännön toimien toteuttaminen lainsäädäntöprosessin kaikilla tasoilla tavoitteena perusoikeuskirjan mukaisten oikeuksien kunnioittaminen neuvoston kaikissa sisäisissä päätöksentekomenettelyissä ja perusoikeuskirjan tuntemisen parantaminen neuvostossa.

b) Muita perusoikeuksiin liittyviä kysymyksiä

5. Neuvosto korostaa sen tärkeyttä, että Euroopan unioni liittyy ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen (jäljempänä "Euroopan ihmisoikeussopimus"). Neuvosto korostaa sitoumustaan viedä tätä prosessia eteenpäin ja pyytää komissiota esittämään ehdotuksen sisäisiksi säännöiksi. Neuvosto on tyytyväinen, että neuvottelijoiden tasolla on päästy yhteisymmärrykseen 5. huhtikuuta 2013, ja toteaa unionin ilmoittaneen, että liittymissopimuksen allekirjoittamiseen EU:n toimesta liittyy useita sisäisiä poliittisia ja menettelyllisiä vaiheita. Neuvosto korostaa, että EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen vahvistaa entisestään ihmisoikeuksien suojelun yhtenäisyyttä Euroopassa, tehostaa tuomioistuinten välistä vuoropuhelua ja parantaa oikeuskäytännön johdonmukaisuutta.

6. Neuvosto muistuttaa menettelyjen päätökseen saattamisesta Euroopan unionin perusoikeusviraston vuosien 2013–2017 monivuotisen toimintakehyksen hyväksymiseksi⁶ ja odottaa saavansa viraston hallintoneuvoston arviointikertomuksen ja suositukset Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 168/2007 31 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
7. Neuvosto panee mielenkiinnolla merkille, että puheenjohtajavaltio järjesti Dublinissa 9. ja 10. toukokuuta 2013 tasa-arvon ja perusoikeuksien suojelua sekä oikeusvaltioperiaatteen edistämistä koskeneen konferenssin, jossa korostettiin tarvetta tarkastella lähemmin, miten voidaan parantaa perusarvojen, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen, tuntemista ja niiden merkityksen ymmärtämistä sen varmistamiseksi, että perusoikeuksia suojellaan kaikkialla Euroopassa, käymällä laajaa ja asianmukaista keskustelua ja vuoropuhelua kaikkien asianosaisten kanssa.
8. Neuvosto odottaa saavansa rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin 28. marraskuuta 2008 annetun neuvoston puitepäätökseen 2008/913/YOS 10 artiklan 2 kohdan mukaisen kertomuksen arvioidakseen viharikosten torjumista koskevien EU:n nykyisten oikeudellisten normien tehokkuutta.

c) Oikeusvaltioperiaate

9. Katsoen, että oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen on perusoikeuksien suojelun edellytys, neuvosto pyytää komissiota viemään perussopimusten mukaisesti eteenpäin keskustelua siitä, tarvitaanko yhteistyöhön perustuvaa järjestelmällistä menetelmää näiden kysymysten käsittelemiseksi ja mikä olisi sen muoto. Siksi on ratkaisevan tärkeää
 - i. varmistaa, että EU:n toimielimet ja virastot, jäsenvaltiot ja asiaankuuluvat kansalliset elimet, oikeusviranomaiset mukaan lukien, ihmisoikeuselimet, tasa-arvoelimet, oikeusasiamiehet ja kansalaisyhteiskunta sekä asiaankuuluvat kansainväliset elimet voivat osallistua julkiseen keskusteluun tai muutoin täyttää asiaankuuluvat tehtävänsä;

⁶ 10449/12 FREMP 81 JAI 366 COSCE 17 COHOM 122 OC 292

- ii. muodostaa yhteisymmärrys tämän alan aloitteiden edellytyksistä, mukaan lukien käsiteltävät ongelmat, sekä menetelmiä ja indikaattoreita koskevista kysymyksistä;
- iii. hyödyntää tehokkaasti olemassa olevia järjestelyjä ja tehdä yhteistyötä muiden vastaavien EU:n ja kansainvälisten elinten kanssa ja erityisesti Euroopan neuvoston kanssa ottaen huomioon sen keskeisen roolin ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisessä ja suojelussa, jotta vältetään päällekkäisyyttä;
- iv. keskittyä yhteisiin yleismaailmallisia arvoihin ja määritellä EU:n toiminnan ja koordinoinnin lisäarvo;
- v. harkita kaikkia mahdollisia malleja korostaen tarvetta lähestymistapoihin, jotka kaikki jäsenvaltiot voisivat hyväksyä yhteisymmärryksessä;
- vi. varmistaa, että kaikkia tulevia tällä alalla sovittavia aloitteita sovellettaisiin avoimesti objektiivisesti kootun, vertailun ja analysoidun näytön ja kaikkien jäsenvaltioiden yhdenvertaisen kohtelun perusteella; sekä
- vii. varmistaa, että tämän alan mahdollisilla aloitteilla olisi todellinen myönteinen vaikutus tavallisten ihmisten elämään keskipitkällä aikavälillä.

10. Neuvosto pyytää komissiota viemään vuonna 2013 eteenpäin osallistavaa vuoropuhelua, keskustelua ja sitoutumista kaikkien jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa näissä päätelmissä esitettyjen näkökohtien ja ehdotettujen lähestymistapojen perusteella ja oikeus- ja sisäasioiden ministerien⁷ ja yleisten asioiden ministerien⁸ aikaisempien keskustelujen pohjalta.

⁷ Oikeus- ja sisäasioiden ministerien epävirallinen kokous 18.1.2013.

⁸ Yleisten asioiden neuvosto, 22.4.2013.

11. Neuvosto odottaa saavansa komission pohdinnan tulokset tästä aiheesta aikanaan vuoropuheluprosessin päätyttyä, tekevänsä yhteistyötä komission kanssa tässä prosessissa ja pohtivansa jossakin tulevassa istunnossaan tarkemmin sitä, tarvitaanko perusarvojen, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen ja henkilöiden perusoikeuksien, suojelun tehostamiseksi unionissa sekä äärimmäisten suvaitsemattomuuden muotojen, kuten rasismin, antisemitismin, muukalaisvihan ja homofobian, torjumiseksi menetelmiä tai aloitteita ja mikä olisi niiden mahdollinen muoto.
-